

**DRGAUČ PÁ
PRIDEMO
STR. 3**

**35 LET
KOROŠKE
LIKOVNE
KOLONIJE
MLADIH
STR. 7**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 1. septembra 2005 ☼ Leto XV, št. 22, cena: 50 Ft

ČAKAJOČ NA MINISTRA

Naj že na začetku tega zapisa zagotovimo, da je ob pričujočem naslovu vsakršna podobnost z Beckettovo dramo zgolj naključna. Ko boste brali naš uvodnik, se bosta šolska ministra, slovenski in madžarski namreč, nekje v Porabju pogovarjala o bodočnosti porabskega narodnostnega šolstva s predstavniki Porabskih Slovencev. Ti pogovori bodo le uvod v njuno pomembno skupno nalogo – odprtje veličastnega dvojezičnega srednješolskega centra v Lendavi, daleč od Porabja... Rezultati pogovorov pa bodo najbrž v kontekstu naslova. Z Godotom ali brez...

September je tu, novo šolsko leto se začne tudi za porabske učence in učitelje. Tudi v poletnih počitnicah se je veliko porabskih učencev udeleževalo različnih taborov po Sloveniji in utrjevalo znanje slovenskega jezika. Že monoštrski tabor Za materinščino pa je pokazal, da bi se učenci, predvsem pa učitelji pri slovenskem pouku morali bolj truditi, saj je zaskrbljujoče, če učenci po nekaj letih učenja slovenščine ne razumejo niti preprostega vprašanja, npr. kako ti je ime. Ja, tudi to smo doživeli...

Če smo celo minulo šolsko leto preigravali temo dvojezična šola, menda zdaj gre zares. Tako gornjeseniška kot števanovska samouprava sta se odločili, da bosta šoli na Gornjem Seniku in v Števanovcih z novim šolskim letom postali

Vsem učencem in učiteljem želimo uspešen začetek šolskega leta

narodnostni šoli z dvojezičnim poukom, seveda s postopnim uvajanjem le-tega – v novem šolskem letu v prvih razredih. O strokovnem vidiku novosti se v teh dneh odločajo v šolskih kolektivih. In kako je s številom učencev v porabskih šolah? Na Gornjem Seniku bo sedlo v šolske klopi 56 učencev, štirje manj kot lani, 49 jih bo pri pouku slovenščine. V dvojezičnem prvem razredu jih bo 5, poučevala jih bo učiteljica Eva Lazar. Na šoli v Števanovcih bodo vsi učenci obiskovali pouk slovenskega jezika, od 1. do 8. razreda pa jih bo skupaj le 28, eden manj kot lani, prvošolci bodo trije. O podrobnostih do objave tega zapisa nismo uspeli izvedeti ničesar.

Na monoštrski t. i. narodnostni šoli bo narodnostni program slovenskega jezika v novem šolskem letu le še v 8. razredu, od šolskega leta 2006/07 pa bo šola poučevala slovenščino samo fakultativno. Naše črne napovedi izpred nekaj let ob zaprtju sakalovske podružnice se, žal, uresničujejo. In še vedno se nihče od odgovornih resno ne zamisli ob zvenenju že drugega rekviema. Bo potreben še kakšen, da bo kdo dojel resnost položaja??? Že nekajkrat smo zapisali, da narodnostne šole predstavljajo edino sistematično obliko poučevanja in učenja, s tem pa ohranjanja manjšinskega jezika tudi med najmlajšimi pripadniki manjšine. A ni absurd, da v Monoštru

kot središču slovenske manjšine v Porabju čez leto dni na osnovnošolski stopnji ne bo več narodnostnega programa pouka slovenščine? A ni še večji absurd, da manjšina le nemo opazuje ukinitve tega programa??? In – priznajmo, da to ni stvar ministrov ali države, domicilne ali matične. Prav tako pa žalostna preteklost ali težko otroštvo nimata nič s tem... Narodnostni program slovenščine in spoznavanja slovenstva na gimnaziji v Monoštru bo, število prijavljenih dijakov je zadovoljivo. Tudi malčki v porabskih narodnostnih vrtcih bodo usvajali (večinoma) prve slovenske besede. Upajmo, da jim bodo tudi v bodoče, ob domačih, v pomoč murskosoboške vzgojiteljice.

Odnos do pripadnosti skupnosti, skupnostnim vrednotam, predvsem jeziku, naj bi se oblikoval v družini. Če le-ta na tem področju ne opravi svoje funkcije, je inštitucijam (vrtcu in šoli) toliko težje. Toda tudi inštitucije se morajo začeti bolj zavedati, da bodo le z dobrimi rezultati svojega dela utrdile položaj in preživele. Če starši vpišejo otroka k pouku slovenščine, upravičeno pričakujejo, da bo po nekaj letih učenja jezik obvladal vsaj na stopnji osnovne komunikacije. Za to pa ste odgovorni zgolj in samo učitelji! Biti učitelj v manjšinskem okolju je izjemno zahtevno in odgovorno. Je poslanstvo posebne vrste in razsežnosti. In ko pri posredovanju narodnostnega jezika zataji družinsko okolje, je vsa odgovornost na ramenih učiteljev. Zaskrbljujoče je, če se le-ti tega premalo zavedajo.

Da pa ta uvod v šolsko leto ne bo izzvenel preveč pesimistično, z zaupanjem pogledjmo v prihodnost. Že dejstvo, da sta se gornjeseniška in števanovska šola odločili za dvojezični program, je pozitivno in optimistično. Verjemimo, da se bo dvojezičnost v prihodnje zares zgodila tudi v glavah vseh sodelujočih in da se bo uresničil vsaj del zapisane vizije. Vsem učencem in učiteljem pa želimo uspešno delo, mnogo novih slovenskih besed in stavkov. Čakajoč na rezultate...

Valerija Perger

Lendava: ob dnevu madžarske državnosti

OB SPOMENIKU SVETEGA ŠTEFANA NAS POZDRAVLJA TISOČLETNA ZGODOVINA

Dan madžarske državnosti, 20. avgust, so proslavili tudi prekmurski Madžari. Ob osrednjih prireditvah v Lendavi je bilo tudi več občinskih slovesnosti, denimo v Dobrovniku in tudi na Goričkem. V

novooimenovani madžarski veleposlanik v Ljubljani József Czukor, ki bo s prvim septembrom uradno nadaljeval mandat, ki je potekel Gáborju Bagiju. Neuradno je bilo slišati, naj bi Gábor Bagi postal

Mirne duše lahko trdim: pomurski Madžari so s svojim čutom za skupno delo in za skupnost lahko za zgled Madžarom v Karpatskem bazenu, za zgled madžarskemu narodu!»

Napisano in kar je govornik še povedal, denimo o rezultatih izobraževanja, narodnostnih izobražencih, ko naj bi se – tako dr. Béla Szabó – v domače kraje vrnilo blizu dvesto diplomiranih ljudi, vsekakor drži, toda tudi tu je – »hudič v podrobnostih.« Skoraj vse rezultate in uspehe je v.d. predsednika Urada za zamejske Madžare postavil v čas zadnjih petnajst let, torej v samostojno Slovenijo. Tu se povedano in dejstva razhajajo; nekaj primerov, a nikakor ne vsi: - nastavki za sedanji Pomurski madžarski radio segajo v čas daleč pred leto 1990; - temelji za sedanjo dvojezično osnovno in celo za dvojezično srednjo šolo so bili postavljeni zopet mnogo prej, preden je postala Slove-

nija samostojna država; - dobri in za prekmurske Madžare koristni stiki z Madžarsko so se začeli že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja in tudi Népujság ni začel izhajati leta 1990. S časovno »zamejitvijo« imajo rezultati enako vrednost, kakor če bi njihov začetek »postavili« v nekdanjo Jugoslavijo, zato gre bolj za »lepotno« opombo v duhu že navedenega stavka »Kdor ima odprto dušo za nauke zgodovine ...« ta ne bo trdil, da se je »svet z njim začel in se bo z njim končal.« In še nekaj: taki rezultati – ki seveda niso popolni, se pa približujejo optimalnim – so plod slovenske politike do manjšin, tudi pomurskih Madžarov.

Ernest Ružič

Dr. Béla Szabó, v. d. predsednika Urada za zamejske Madžare: »Mirne duše lahko trdim: pomurski Madžari so s svojim čutom za skupno delo in za skupnost lahko za zgled Madžarom v Karpatskem bazenu, za zgled madžarskemu narodu!« (Foto: eR)

praznovanja se vključujejo tudi dogodki, povezani s praznikom občine Lendava: predstavitev dvojezične monografije občine Lendava, ki je izšla pri soboški založbi Franc-Franc, otvoritev novih poslovnih prostorov delovne organizacije Turizem; posvetovanje Prostor in meja v organizaciji Arhiva iz Zalaegerszega in predaja občinskih priznanj. Osrednji dogodki so se zvrstili v soboto, 20. avgusta v Lendavi. In sicer je László Nemes v centru Bánffy odprl razstavo del Društva likovnih umetnikov Cicelle. Predstavlja se dvanajst slikarjev iz Madžarske. Sledila je slavnostna maša v cerkvi svete Katarine, za zaključek je bila slovesnost ob kipu svetega Štefana na cerkvenem trgu. Slovesnosti v Lendavi se je udeležil tudi

predsednik Urada za zamejske Madžare, ker je odstopil József Bálint-Pataki. Preden so položili vence h kipu svetega Štefana, je imel vsebinsko zanimiv govor dr. Béla Szabó, v. d. predsednika Urada za zamejske Madžare v Budimpešti: »Kdor ima odprto dušo za nauke zgodovine, bo v tem vzvišenem trenutku tišine slišal sporočila stoletne madžarske zgodovine: ni mogoče graditi države – in ne prihodnosti naroda – če skupnosti ne bo združila neka skrivnostna sila, če skupnost sama ne bo opredelila svojih ciljev za prihodnost, če se za uresničitev ciljev ne bo trdno zavzela, če ne bodo vsi njeni pripadniki z ramo ob rami storili vsega za srečo in napredek posameznikov in skupnosti.

Dr. Béla Szabó se je dotaknil tudi konkretnih rezultatov: »Po poldrugem desetletju je v Pomurju vzpostavljen takšen madžarski institucionalni sistem, ki madžarskim narodnim skupnostim v Karpatskem bazenu v najpopolnejši in najčistejši obliki kaže bistvo kulturne avtonomije. Politično zastopstvo, tele-sa in uradi samouprav, kulturne ustanove, tisk, radio, televizija, založništvo, društva za ohranjanje tradicij, gledališka zgradba, muzej in galerija, vsaka posebej in vse skupaj kažejo na to, da pomurski Madžari imajo vizijo svoje prihodnosti, imajo zamisli glede svojih ciljev in imajo moč spodbujati enotnost za uresničitev svojih ciljev.«

MURA SKORAJDA POPLAVILA

Obilica dežja ne le v Sloveniji, ampak tudi v sosednji Avstriji je povzročila, da se je vodostaj reke Mure drastično dvignil. Pretok vode je v Gornji Radgoni dosegel vrh v ponedeljek, 22. avgusta ob šestih popoldne, ko je bil vodostaj Mure 4,79 metra, pretok pa 1377 m³/s (običajno naj bi se v avgustu gladina vode v Muri gibala med 1,29 in 1,5 metra, pretok vode pa 173 m³/s).

Številni prebivalci krajev ob Muri, predvsem pa gasilci in pripadniki civilne zaščite, so napolnili približno 80 tisoč vreč, s pomočjo katerih so utrjevali dotrajane in nevzdrževane nasipe, ki so tu in tam začeli prepuščati vodo. Strokovnjaki napovedujejo, da bo potrebno kmalu poskrbeti za nove nasipe, ki bodo omogočili večjo varnost prebivalcev, ki živijo ob tej reki. Predvidoma naj bi jih gradili istočasno, kot se bo gradil prekmurski krak avtoceste. (se)

Drgauč pá pridemo

Gda sva na Slovenskoj zvezi z Gyöngyiko Bajzek zbirale prijavnice za srečanje Slovencev v Varaši, stere so nam daleč živeči lepau nazaj pošilali, sam se oprvin srečala z menjom Bencsik Pálné (Marija Žohar). Gora sam si djala, dja tau žensko mujs moram spoznati. Pa se mi je želja spunila 13. avgustaša brezi toga, ka bi go posaba mogla iskati. Njeni smeječi obraz pa tiste tipične Žoharove oči so mi na prvi pogled pokazale, v sterej držini so pognale njene korenje 1949. leta v Porabji. V prvom minuti smo go že dali za televizijo gučat, kaulek paunači sva pa že müve tü mele čas za eno drügo. Kak če bi se poznale vej ga baug kak dugo! Nika prej vi, samo ti!

• *Marika, kak tau, ka sam tebe ške v peti lejtaj nikdar nej vidla na Srečanju domanji Slovencev?*

»Ge sam ške nikdar nej bila. Sir nika zmejs prišlo, sin mi fejs betežen biu pa sam nej mogla pridti.«

• *Kak si zvedla, da je té svetek, vej pa živete skurok dvejstau kilometrov daleč od Porabja?*

»Nut v novinaj sam štejla. Dobila sam Porabje pa sam te brodila, ka mo se letos glasila. Té sam k vam pisala pa sam tak daubila pozvanje od vas. Zdaj se vam tü lepau zavalim, ka ste me pozvali. Drgauč pá pridemo.«

• *Naj bau istina! Tak vidimo, steri živete zvöjn Porabja, dosta bola šteke novine. Vi ste bola naigri, ka se godi s Porabskimi Slovenci doma pa indar po svejti? Domanjo lüstvo pa prej zvejšoma vse vej, ka se godi doma z nami.*

»Ja, redno štemo, redno. Mi od enga drügoga nika ne vejmo pa té iz novin znamo kaj. Moj mauž je Vogrin pa malo že tü vej slovenski šteti, malo sam ga navčila. Dosta vse razmej, samo ne vej gučati. Dapa odati ga ne morejo,« pravi Marika pa se fejs na žmano smeje.

• *Gda si odišla z daumi pa zakoj?*

»Nas je bilau šest bratov pa sester, ge sam bila drüga. Pa sam té 1967. leta odišla delat na žetvo, sam tam ustala, za eno leto pa sam se oženila tü.«

Marija Žohar (po moži Bencsik Pálné) je na srečanje prišla iz Kisbéra

• *Se ti je povido en pojep pa hip-hup, sta se že oženila tü?*

»Ja, na drügo leto, kak sam ga spoznala, sva se že oženila tü. Tau je bilau 1968. leta.«

• *Kam si prišla, v steri kraj pa kak živete zdaj?*

»Prišla sam na Csátárpuszto, najprvin sam na marofi delala. Zdaj pa živem na Kisbéri. Taum sva rama zidala. Ge sam se za bautoša vönavčila pa sam te že furt v bauti delala. Dobro je bilau delati, trno dobro lüstvo je bilau. Zdaj sam pa že v penziji. No, mauž pa ške dela v fabriki. Mava eno čer doma pa tri vnuke.«

• *Kak na gausta pa odite domau na Senik?*

»Na leto dvakart odimo domau k Magdi. Prvin, gda so ške stariške živeli, smo vsakši

mejsac prišli, smo pomagat odli domau.«

• *Vi, steri daleč živete od svojoga rojstnoga kraja, vam dostakrat napamet pridejo domanji spomini?*

»Dostakart, spoj čé kaj radio poslušam ali gledam televizijo vsakši drügi četrtek, te mam dosta spominov. Dostakrat je tak gé, ka domanji beteg má človek. Večkrat se mi napunijo oči s skonzami.«

• *Ti si z daumi odišla kak devetnajset lejt stara dekla. Tau so ti stariške tak mlado privolili?*

»Ge sam tak odišla, ka so stariške ranč nej znali. Zatok, ka so me nej steli kraj pistiti od domi pa sam té bola odišla. Najprvin sam na marof odišla delat, té sam ške gnauk nazaj prišla, pa té na drugo leto sam spoj odišla.«

• *Zdaj, gda so več nej med nami tvoji stariške, ti ne spadna žmetno, ka si njim pregrejšila? Namesto starišov si si odebrala lübezen daleč od dauma.*

»Tak je bilau. Zdaj mi je že žmetno gé, de je pa že kesnau gé. Bi nej mujs bilau meni z daumi oditi, samo sam ge nej stejla doma ostati. Stariške so mi trno branili toga Vogrina.«

• *Zakoj? Si ške preveč mlada bila ali so ti oni der vözaglednili kakšnoga domanjoga pojba v vesi z veliko gazdijov? Tau se je v šesdeseti lejtaj za veliko čüdo moglo šteti, ka vse doma njaš?*

»Ja, meni so tü doma spravljali, ge sam pa nej stejla pa sam raj odišla k Vogrini. Furt so pravli, ka je Vogrin nika nej vrejden gé. Jaj! Té je tau spoj velka čüda bila. Pau leta sam ranč nej smejla domau pridti, so me stariške nej pistili domau. Dosta od žlat so tü čemerni bili namé, najbola tetica.«

• *Zdaj si zbrodi, če bi s teov napravla tau tvoja hči, pa tau skur za štirideset lejt, ka bi prajla?*

»Meni bi se tö nej vidlo, dapa gda je človek mladi, te ne brodi kak tau gé.«

• *Kak ste se vözmirili? Brodim, ka si li ti staupila prvin do nji, si je li ti prosila odpüščenja.*

»Ja, ge sam prišla domau k starišom pa sam je prosila, naj nedo čemerni, naj mi odpistijo. Pa so mi odpistili, vse je dobro gratalo, vala Baugi. Moža so spoj radi meli, on njim je vse taopravo. Vidli so,

ka njim vse vej popraviti pa so ga spoj radi meli. Sir so spominali, ka bi nej brodili tau gdasvejta od njega, ka je takšen vrli Vogrin gé.«

• *Če je takšen dober Vogrin grato v očaj tvoji starišov, té ti tü moreš biti zadovolna z njim?*

»Ja, nika mi nej žau gé. Dobro sam poodla z njim, srečna sam, vala Baugi.«

Klara Fodor

Ljubitelji malih avtomobilov

Na Madžarskem obstaja klub ljubiteljev avtomobilov Mini morris, ki ima kakih 60 članov po vsej državi. Pred 20. avgustom so imeli tridnevno srečanje v Körmendu, v programu so pa imeli tudi ogled Porabja. Mala kolona malih avtomobilov se je napotila iz Monoštra proti Gornjemu Seniku – in čeprav niso načrtovali ogleda Goričkega – so na mejnem prehodu Martinje prestopili mejo, občudovali gričevnato pokrajino, se ustavili med goričkimi gozdovi ter se preko prehoda Čepinci-Verica vrnili v Porabje. Udeležence iz drugih krajev Madžarske je najbolj fascinirala lepota pokrajine.

RADIO MONOŠTER

UKV (FM) 106,6 Mhz

Od ponedeljka do sobote

od 16. do 17. vöre,

v nedelo

od 12. do 14. vöre.

WWW.PORABJE.COM

OD SLOVENIJE...

Deževje z neurji prizadelo tudi Slovenijo

Deževje z neurji, ki je v drugi polovici avgusta divjalo po srednji Evropi, je prizadelo tudi Slovenijo. Največ škode je povzročilo na Celjskem, v Posavju, v Zagorju in na Štajerskem, "svoje zobe" pa je pokazalo tudi v Pomurju.

V pokrajini ob Muri je poleg problemov, ki jih je povzročala močno narasla Mura (glej zadnjo stran), neurje z močnim dežjem prizadelo tudi kraje, ki niso ob tej reki. Narasle meteorne vode so poplavljalje kletne prostore stanovanjskih objektov. Gasilci so posredovali na območjih občin Rogoševci, Kuzma, Cankova, Moravske Toplice, Križevci, Puconci in Murska Sobota. Hudourniška voda je podrla škarpo in vdrla v kletne prostore stanovanjskega objekta v Zagajskem Vrhu v občini Gornja Radgona. Meteorna voda je zalila cesto v Korovcih in kasneje tudi šest kletnih prostorov stanovanjskih hiš v Cankovi, kletne prostore stanovanjskega objekta v naselju Kokoriči v občini Križevci, kletne prostore stanovanjskih hiš v Murski Soboti, Nemčavcih in Markišavcih, v naselju Serdica v občini Rogoševci in v občini Moravske Toplice. Poplavljen je bila tudi cesta med Noršinci in Martjanci in v Krncih, kjer je voda odnašala tudi bankine.

Je imela krava iz Prlekije BSE

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je javnost seznanilo, da so v klavnici v Gradcu v Avstriji 17. avgusta pokončali pet let staro kravo in ob hitrem testu na BSE ugotovili, da bi jo lahko uvrstili med tako imenovane nore krave. Rezultat hitrih testov je bil pozitiven, vzorec za podrobnejše potrditvene teste pa so poslali v avstrijski nacionalni laboratorij v Mödingu.

Krava lisaste pasme je bila skotena in vzrejena v Prlekiji na srednje veliki kmetiji s pretežnim delom krav molznic. Veterinarji so na kmetiji takoj pričeli ugotavljati, ali je imela krava potomce, ki jih, če bodo testi potrjeni, čaka predčasen zakol. V Sloveniji so sicer doslej ugotovili pet primerov BSE, od tega so bile štiri krave skotene v Sloveniji, ena pa je bila uvožena iz Nemčije.

Feri Lainšček

ROZA

Vsi samo čakajo, ka de šla na güžino. Jouži, Puklin, Vili pa tüdi Vendi. Mogouče celou Laci. Samo Laci je že rejsan v lejtaj. Boug vej, ka si misli. Leko bi ma bila čij. Samo, ona ma šče tou gvüšno nej bi ščela biti. Ona že nej. Pravijo, ka je dveje lejta celou ojdla v gimnazijo. Pa te šče v nikše šoule, štere je tüdi nej končala. Vrag zna, o toum je žensko nej dobro spitavati. Če jo je nej končala, jo je nej, zatou ka joj je tak boukše. Ona že vej. Pa tüdi tak je, če bi jo končala, gvüšno nej bi prišla delat sé v fabriko. Te bi pa tü šče itak bilo vse po starom. Tak pa je zdaj vse ovak. Vili je nej več luftar, Puklin je enjo zazrankoma piti, Vendi ide vsakši keden k frizejri. Vsi obrazi se spremenijo, gda ona pride v službo. To je ponavadi malo pred šestov. Ka če je nega točno ob šesti, te je té den nede. Te pa de den pa sivi pa prazen...

Jouži de pa preklinjo, kak včasi, Vendi de pa odo okouli kak zgübleni, pa de zdijavo, pa de se spitavo, če se njoj nej kaj zgoudilo. Šnofo de se tam po pisarnaj, če de me slučajno prišlo kaj na vüjo. Ka pitati si nede vüpo. Troje dece ma, dva sta že tak velkiva, ka sta ministranta. Najmlajši pa de tüdi ministrant, če de šlou po sreči, zatou o tom, ka se Vendiji mota po glavi, ranč sam boug ne smej zvedeti.

Puklin je nin v računovodstvu zvedo, ka je rojena osendesetdrugoga. Samo, ka bi bila tak mlada, tou tü nikomi nede v glavou. Roza je boguibogme prava ženska. Takša, ka je nej več samo mlada, liki ka je mlada, pa tüdi že zrejla. To se že od daleč vidi. Njena bluza je puna, pa tüdi kikla se ma gde gor prijeti. Samo, veliko pitanje je, če si je spoj štoj gda vüpo doteknoti té njene punosti. Roza je pač nej ženska, šteroj bi leko samo tak položou rokou na rit. Pri njoj takši heci ne pridejo v poštev, njou si človek ne vüpa ranč preveč direktno pogledniti...

Vpamet vzemeš, na primer, ka že cejli čas pogledavleš njene pune lampe, njenij rečij pa te spoj ne čüješ. Ali pa ti vujde okou malo nižje, te pa, gda ne moreš več vkraj poglednoti, te pa vidiš, ka je tou vpamet vzela pa te je sram. Počütiš se, kak da bi kradno. Zatou si drugo pout samo šče bole boječi. Dugo na tiuma obračaš reči, štere do njoj moguče pasale. Zmišlavleš si, kak bi jo bilou najboukše nagovoriti. Na veceni se gledaš v ogledali, pa si popravlaš lasé. Čemeriš se, ka si se pa pozabo obriti, pa ka si se nej bole zrikto...

Ka de vam se ta slina, stari pojge? spitavleš pajdaše v mislih. Srmacke ste, Jouži, Puklin, Vili pa tüdi Vendi, vsi ste eni velki srmacke. Čisto gvüšno je, ka se vam nikdar nede zgoudilo tao, ka si tak strašno želejte. Ranč eden od vas se je nede nikdar dotekno. Odišla de, kak je tüdi prišla. Enoga lejpoga dneva je nede, pa konec. Ročko na polnilnom mašini de zavrtejla ena druga rouka. Plašč, šteri de se pri toum malo razmekno, de razkrivo ena druga bedra. Mogoče do tiste druge nogé tüdi duge pa bejle pa pune. Mogouče de se tista druga celou dala pošlatnoti po riti. Samo vi, stari pojge, te te šče itak rajši šlatali po spomini. Zatou ka je Roza rejsan ženska – takša ženska, kak ka bi jo boug za sebé napravo.

No, pa te ti je malo ležej.

Rejsan je, ka si šče itak zaman želejš nika, ka si vsi želejo. Teši te pa miseu, ka tüdi nišče drugi tü toga nikdar nede doubou.

Pisani klepeti (1)

Kot smo že poročali, je od 8. do 18. avgusta v Slovenskem kulturnem in informativnem centru v Monoštru potekala 4. mednarodna likovna kolonija, na kateri so sodelovali likovni umetniki iz raznih držav. Pogovore z njimi o koloniji, Porabju in slikarstvu bomo objavljali v našem časopisu v naslednjih številkah.

Veseli Makedonec – Goce Kalajžiski

»V Porabje sem se vrnil z velikim veseljem, sprejel sem že tudi vabilo za naslednjo, zimsko kolonijo, ki bo meseca januarja. Rad se vračam v te kraje,« pravi zmeraj nasmejan slikarski umetnik Goce Kalajžiski, ki je po rodu Makedonec, živi in ustvarja pa v Sloveniji. Na vprašanje, ali ga Porabje posebej inspirira, je dejal: »Za ustvarjanje vsepovsod najdem inspiracijo, tukaj so to gotovo prijazni

va na človekov značaj. Drugič, po naravi sem izredno vesel človek, moje barve so odraz moje duše. Tretjič, med temi ljudmi se počutim toplo in moje slike so odtis tega občutka.«

• Kateri umetnik vam je najbližji? »Najbližji po koloritu mi je Endre Göntér. Vidi se, da je mešanica, da ni tipičen Slovenec. Tudi Madžari so veseli ljudje. Tam, kjer je muzika, kjer je veselje, ne more biti hladen

ljudje. Občudujem te ljudi, da so kljub maloštevilčnosti ohranili svojo samobitnost.«

• Kako se razumete z drugimi ustvarjalci na koloniji?

»Izredno dobro. Vzdušje je prijateljsko, ker se večinoma poznamo z drugih kolonij. Zelo posrečen je izbor gospoda Geriča, organizatorja kolonije, kajti on bi rad iz nas naredil prijatelje, ne le kolege.«

• Ali se velikokrat vračate na iste kolonije?

»Ne hodim velikokrat na posamezne kolonije. Hodim dvakrat do trikrat in namenoma naredim odmor, nakar se čez nekaj let ponovno vračam. Izjema je kolonija v Lipovcih, katere sem se udeležil že devetič, sem tudi član umetniškega sveta in vodja te kolonije.«

• Vaše barve na platnu so tako žive in vesele. Od kod ta vaš kolorit?

»Prvič, sem Makedonec, pri nas je toplo podnebje, kar vpli-

kolorit. Ti ljudje so topli po značaju, tako tudi Endre.«

• Potemtakem je več skupnega med Madžari in Makedonci kot med Slovenci in Makedonci?

»Slovenija je zelo raznolika. Po mojem so Gorenjci zelo hladni, pri njih ne moremo govoriti o toplini. Ko pa pridem od Maribora proti Prekmurju, Goričkemu in čez mejo, so način življenja, obnašanje in značaj ljudi zelo podobni mojim Makedoncem. In to nas povezuje.«

• Verjetno pa na značaj ljudi vpliva tudi pokrajina. Prekmurje in Porabje sta odprti, široki pokrajini.

»Ja, širina naredi svoje. Gorenjci imajo pogled v nebo, zato je tudi njihov način življenja uokvirjen. Jaz hočem širino, želim biti neomejen, da naredim to, kar mi pade na dušo, kar mi pade v glavo. To si lahko tudi privoščim, zato sem srečen človek.«

M. Sukič

Dugi žitek (4)

Rejdkosteri človek je tak srečen, ka z Boga pomočjauw leko dočaka 90 lejt. V Sakalauwci so tau Püšnjarska Ana (Grédlics Józsefné), steri so mi pripovej dali od njenoga dugoga žitka. Istina, ka so pravli, ka so že dosta pozabili, dapa z njenoga pripovejdanja se je vönamalo žitek, z vsemi veseljami in žalosti.

Čakajo me eštje vekše težave

»Lejte so šle, edna za drugov, mlajši so rasli. Deklična se je vöoprta kak ena lejpa rauža. Kelko sam se veselila deklíčini, telko sam žalostna bila za mojoga sineka volo. Moj mauž je zatok nej lagvi bijo zamé, lažala bi, če bi kaj takšoga prala na njega. Eno falingo je emo, malo preveč nagle nature je bijo. Dapa dja sam takšne mirne nature. Baug tak vej, koga s kom vtjüp da na življenje.

Po meši v domanjoj cerkvi na 90. rojstnom dnevi s čerdjauw pa sinaum

Gda si človek misli, ka je vse vreda pa je vse mirno, te vsigdar nika vcuj pride. Pri nas se je tō tak zgodilo. Moj tast (após) so na samo Jožefovo, 19. marcíuša, mrlí. Nejsō betežni bili, so eštje obed zeli, pa so si v künji na postelo talegli, ka do prej malo počivali, potistim do pa pomagali snejg razmetavati sinej, ka je vnoči velki snejg zapadno. Dja sam taobredla v künji pa sam si dola sedla, ka mo nika zaplačala. Tistoga reda, če je kaj ronjavo bilau, smo nazaj zaplatili pa je eštje gnauk tak dolgo dobro bilau za nositi... Pa tak ta poglednem na postelo, ka sam začütíla, ka tast nika grčkajo, že vidim, ka je nevola. Brž krčim možej, naj notra dé, ka oče mirajo. Nej mi je dau valati, ka sam prej naura, vej sta pa vtjüp obed mejla. Gda je pa bole pogledno, mi je pravo, naj brž svejčo nesem pa vužgem, ka se oče na paut djemlejo. Dja brž vužgem posvečano svejčo, stero so duhovnik 2. februara na svejčno Mardjo blagoslovili. Stari lidgé so tak držali, ka vumirajočomi mora tisto svejčo v rokau dati, ka svejča svejti dūši na večnom potūvanji. Tast so léko smrt zadobili, njini žitek je vugasno ranč tak, kak gda edno vužgano svejčo tapopinemo. 21. marcíuša 1953. leta smo je pokopali. 74 lejt so stari bili.

Trinajset lejt sva oženjeniva bila, tak sam si mislila, žitek je eštje pred nama. Mlajši zrastejo pa de nam ležej. Dapa gospodni Baug je ovak zračuno. Tri mejece po tistim, ka so tast mrlí, je moj mauž betežen grato. Vsigdar je kauli barbejrov mogo ojti, ka so nej najšli njegvi beteg. Te je mogo v špitale titi pa so te tam najšli, ka je pri želaudci falinga. Dja sam vsigdar boga molila, naj eštje dun eno par lejt žive, ka deca gorzraste pa leko do krūja pride. Zнала sam, ka če se z možaum kaj zgodi, svojoga sina ne odstavim, dokeč mo živela.

Moža so opererali na želaudci. Ojdla sam za njim v špitale pa je tak vögledalo, ka de vse dobro. Pomirjena sam domau išla. Za dva dni je pa telegram prišo, ka je mrau. Emo je velko vročino od operacije pa je tak žejo, ka je v kaupanco išo pa se je mrzle vode napijo. Doktor mi je tak pravo, ka si je sam kriv bijo, ka bi eštje dva dni mogo trpeti pa bi ozdravo.

Edna težava je prišla za drugov. Dapa ka sam si vej dla, mogla sam trpeti pa svoj križ tadala nesti. Mater Božjo sam vsigdar prosila, naj mi mauč da.

Zapisala: **Emá Sukič**

NEPOTRPLIVOST VSEPOVSEDIK

Če gnesden človek kaj opravlja, bi najbolje rad vsepovsedik prvi bio pa tak nagnauk zgotovo. Samo ka je tau zatok nej tak. Vzemimo samo povejmo tau, gda k doktori demo pa nut v čakalnico poglednamo. Tam je puno lūdi, nam buma vlastje kumas stojijo. Pa te se tiskamo, probamo eden pred drugoga skočiti. Samo ka so drugi tū tak s tejm. Zatok so pa že pri doktori tū vönajšli, ka gda prideš, dobiš svojo lumaro, stera kaže, kelši si na redej.

Vzemimo velke baute, gde lūdje nut kúpūjejo. Pred kaso je dugi red pa te nas vrag čisti, če smo nej naredi včasín. Steri so za teov, ti nut v zadnjo tiskajo svoje kaulice, kak če bi s tejm kaj dosegñili. Sploj dosta peld bi leko naprej znosila, depa neškem. Tak vej, ka vsi doživete takše situacije.

Pa te mi zatok zdaj nika napamet prišo. V tisti petdeseti lejtaj, gda smo za krūj nared stali v Varaši pa nas je policaj skrb emo, te se je nišče nej paščo. Samo je za tau Boga molo, naj dobi edno kilo krūja, ka de s tistim domau, ka doma držina čaka te krūj. Kelkokrat smo s praznimi rokami prišli domau! Kakša razlika je tau. Gnes zavolo toga čakamo, ka nistarni tak puna kaulice napakivajo, ka kakoli so kase avtomatične, kumaj vöpričakamo, ka zračunajo vse tisto, ka se kúpūje.

Nika drugo mi je tū napamet prišo. Pisala sam že od toga, ka sam slūžbeno tistoga ipa večkrat ojdla po Rusiji. Ka sam pa tam vidla, mi je čüdno bilau. Po velki bautaj – kakoli ka je tam blaga kumaj bilau – so lūdje tak potrplivi bili, ka je tau nej zapovedati. Nikoga je nej mautilo, ka pau vöre čaka, tačas si je bautoš ali bautošica nika zbrodila pa je bila tak »dobra«, ka je par stopajov staupila po tisto blago, ka je nakak proso. Stali so mirno, ranč so si nej pripovej dali,

samo so čakali pa je nišče nej bio čemerasti, nišče je nej sopno edno rejč nej.

Nigdar ne pozabim, bili smo z Vogrskoga edna kompanija, depa vsi so samo za menov lejtali, ka sam ge znala »slavski« jezík, pa etak sam tam v Rusiji tū znala kakoli sprostiti. Nakak nam je pravo, ka v Rusiji sploj fal leko dobimo vodko. Hajde, v vodko bauto. Kak Rusi smo se nut postavili pa rejsan v takši kaštūlaj kak pri nas pivo, je bauta nabita bila z vodkov. No ge »heroj«, štera zna rusoški, včasín prosim telko pa telko glažov vodke. Nerodno mi je samo tau bilau, ka je tam že več kúpcev stalo na tūma pa je nika čakalo. Ka so čakali, tau smo te mi eške nej vedli. Gda sam ge tau prošnjo vözostonjala, bautošica me je tak gledala, kak če bi z drugoga svejta prišla. Tej drugi so me dražili, ka ranč ne vej, prositi, pa ka se te zdaj gor nesem. Od toga sam malo v čemere prišla, pa sam eške gnauk, že bole na glas prosila telko pa telko glažov vodke. Depa ova me je pá samo gledala, prajla je nika nej. No pa te je sé prišo čas, gda je tistim, šteri so že tam stali, začnila lūčati eden-eden glaž vodke. Oni so plačali, depa mi smo nej dobili. Pa pauza, tihoča, nišče nika ne povej. Med tej so pa prihajali v bauto kúpci pa so lepau, natiüma čakali. Mi smo tū tak mogli čakati z vüpanjom, ka mi tū dobimo. Pa rejsan, začnila je nam lūčati po eden glaž vodke, plačali smo, pa tak za edno vöro smo staupili vö iz baute. Šegau majo povedati, ka je prej etakšo obnašanje garancija za dugi žitek. Gde smo pa mi od toga. V etakšoj situaciji bi se že zaklali. Tau je pa zatok tū nej gvūšno, ka v Rusiji gnesden tū tak de. Nemiren, nepotrplivi je gnes cejli svejt.

Irena Barber

... DO MADŽARSKE

Civilne organizacije v težkem položaju

Negotovost v delovanju civilnih organizacij lahko povzroči sklep vlade, ki predpisuje skladu, preko katerega se financirajo civilne organizacije, da mora imeti določen del proračuna na zalogi. Sklad z imenom Nacionalni civilni program je bil ustanovljen lani in ima na razpolago sredstva, ki jih madžarski davkoplačevalci namenijo iz svojega davka civilnim organizacijam. Vsak davkoplačevalec lahko en odstotek svojega davka nakaže civilnim organizacijam. Proračun sklada je dopolnjen tudi iz državnega proračuna. V letu ustanovitve je sklad razpolagal s 6,3 milijarde forintov. V letošnjem letu se je vsota dvignila na 7 milijard forintov, od tega so za delovanje sklada namenili 9 odstotkov, zaradi varčevalnih ukrepov vlade se je vsota za razpise zmanjšala za 10 odstotkov (5,7 milijarde forintov). Po julijemskem sklepu vlade bo moral sklad blokirati 2,3 milijarde forintov, tako jim za natečaje ostane 3,4 milijarde. Ta vsota je komaj več kot polovica prvotnega proračuna. Zmanjšanje sredstev lahko prizadene kakih deset tisoč civilnih organizacij. Prošnja vodstva sklada, da bi bil oproščen blokiranja dela sredstev, je finančno ministrstvo zavrnilo, kljub temu da obstajajo tudi izjeme. Med njimi je javni sklad Illyés, ki podpira kulturno dejavnost zamejskih Madžarov.

Programi, prireditve

- V okviru XVII. Košičevih dnevov se organizira v Ivancih zelenjadarski dan z razstavo poljskih pridelkov, pokušnja kulinaričnih dobrot ter družabnim srečanjem s kulturnim programom, na katerem bodo sodelovali tudi ljudski pevci z Gornjega Senika.

- 11. septembra bo praznovala gornjeseniška folklorna skupina 20. obletnico svojega delovanja.

SLOVENSKA ZVEZA ZA SLOVENSKO VERSKO ŽIVLENJE

Tak brodim, ka se Slovenska zveza v Monoštri redno briga, dela na tejm, naj nika dobro leko včini domanji vernikom v Porabji tü. S tejm, ka velko vöjpanje mamó v tejm, ka v porabski cerkvaj gora ostane, baugše povedano, de se od leta do leta bola nöjcala, čöjla slovenska rejč tak pri molitvaj kak pri svetom spejvanji, pridigaj. Na, ne senjam o tejm, ka bi se znauvič samo slovenske meše slöjžile, kak povejmo v moji mlašeči lejtaj. Nej, svejt se spremanjava, mi se pa moramo z njim vred. Depa ne pozabimo ostaniti tisti, za koga smo se narodili. Mamó pravico pa z enim doužnost, ka poskrbimo za svojo slovensko versko življenje. Sploj pa té, če mamó svojoga domanjoga gospauda, steri tašne meše vej slöjžiti v slovenskoj rejči tü, ka ga (h)valijo vsi, steri so ga gdasvejta že čüli mešüvati. Tau vejmnajbóla od Porabja daleč živéči Porabski Slovencov. Gvüšna sam, ka cerkev s svojim popom, župnikom leko najbóla pridobi nas, vernike za slovensko rejč. Njega baugamo najbóla, njegva rejč je za nas sveta. Tau tü drži, ka od srejdne generacije naprej gvüšno, ka vsakši domanji človek zna moliti pa spejvati v domanjoj slovenskoj rejči, najbóla pa steri spejvajo v cerkveni zboraj. Tau nam trebej vöponöjcati, dočas nede kesnau. Na Slovenskoj zvezi leko samo prosimo na tau lidi, leko njim na nikšno formo probamo zaslöjžiti tröjd zatau, dostaveč od toga pa nej. Zatau si pa zmišlavamo na tejm, ka dobroga bi leko včiniili za nji.

Etak smo na velke svetke, na božič podarili malo vse lidi, steri spejvajo v cerkveni zbo-

raj taum, gde se spejva kaj v slovenskom geziki.

Kak smo že dali na znanje, vejmo, ka porabsko lüstvo že od davnik rado odi na prauško v Vasvár. Zatok smo si vözbrodili, naj stokoli leko dé z avtobusi, pa niške nejma pautne ceringe. Zatau smo zapovedli na 18. september vsevküp tri avtobuse za Gorenji Senik, Dolejnji Senik, Sakalavci, za Slovensko ves, Monošter pa Števanovci, Andovci, Verica. Lüstvo se je v lejpom števeli zglasilo pri domanji lidaj, steri vsakšo leto majó brigo zatau. Tomi so se radüvali sami popi tü, steri mešüvajo v Porabji, Ferenc Merkli, Zoltán Németh pa Szabolcs Fekete.

Prauska v Slovenijo

V soboto, 17. septembra, na Slovenskoj zvezi vküper spravlamó, organiziramó prauško v Slovenijo. Vejmo, ka je tá sobota, stero smo si odebrali za prauško, ranč pred prauškov v Vasvári, depa zvöjn té sobote vsakši keden ma program zveza ali pa stera ves. Na tau pa moramo skrb meti, naj iz vsakše vesi leko pride, sto dela nika plus pa ške pridti. Naš namen je, ka kaulek cerkvenoga svetka male meše, gda svetimo Marijin rojstni den, želimo pelati domanje lidi na paruško. Gospauda *Lojzeta Kozara* v Odranci smo zaprosili, naj nam pomaga pri tom. Gospaud so nam skur v ednom dnevi dali tanače, dvej variante, ka vse si leko poglednemo, ka za programa leko mamó. Mi smo si odabrali za program: **Odranci**, gde je moderna, velka cerkev, **Svete Gore**, gde je stara Marijina romarska cerkev, **Olimlje**,

gde je cerkev, v steró je škof Slomšek emo nauvo mešo pa ena najbóla stara patejka v Evropi. **Šmarje pri Jelšaj**, taum je cerkev sv. Roka. **Teharje** ma spominski park, gde je po bojni bilau taborišče. Pa **Ponikva**, v sterom kraji je Slomškova rojstna župnija pa rojstni daum. Mešo do slöjžili gospaud Kozar, pa če de leko z nami išo, Ferenc Merkli z Gorenjoga Senika.

Tau prauško ponöjamo samo tistim lidam, steri v domanjoj cerkvi pomagajo gospaudom, župnikom pri tejm, naj leko redno obredijo svoje cerkvene doužnosti, tau od sveti meš do božični koncertov. Najbóla pa dé za slovenski gezik. Tau so lidgé v cekveni zboraj, gde se spejva v slovenskom geziki tü, v cerkveni kotrigaj, steri rejsan aktivno pomagajo, cejmešterge, steri se brigajo za čistaučo, lepoto domanje cerkvi... Brodimó na takšne lidi tü, steri šenki delajo za cerkev, kaj popravljajo ali nauvo napravijo. Zatau smo prosili iz vsakše vesi predsednika cerkveni kotrig ali steri prejk majó cerkveno delo, naj nam pomagajo pri tejm. Na Gorejnjom Seniki je tau *Štefan Györvári*, na Dolejnjom Seniki *Gabor Lazar*, v Sakalavci *Irenka Merkli*, v Slovenskoj vesi *Micka Melcer*, v Varaši *Anuška Penzeš*, v Števanovci-Verica-Andovci pa *Joška Dončec*. Zveza vöplača pautno ceringo za avtobus pa z obedom pogosti prauškare v Sloveniji. Za vse drügo pa že vsakši sam se mora pobrigati. Gda mó že vedli za vse té lidi, direktno pošlamó vse informacije na daum.

Klara Fodor
sekretarka

Pripovejsti iz Muzeja Murska Sobota

STELA

Gda človek stoupi na soboškom gradi na stube, stere pelajo k kustosom soboškoga Muzeja, njemi najprva spadne v oči vösklesani kamen, velki prejk 200 cm pa šurki skur 80 cm.

Na njem pa leko bole bistro okou taprešte latinske litere, ka se zača z imenom **Vibenus**. Té velki obdelani kamen je **na-**

grobná stela, za stero arheologi pravijo, ka je bila napravljena tam nin med **letom 100 pa letom 150**. Če pravimo, ka je tou nagrobna stela, tou znamenüje, ka je té kamen biu na grobi nikšoga človeka. Na, če včeno pa bistro okou tiste litere šte tadale, leko nam, ka se na tou tak ne spoznamó, vöovadi, sto je biu zakopani pod tem kamnom. Tak piše v našoj rejči:

Vibenus, Vanijov sin je (kamen) za svojga žitka postavo sebi, ženi Marciji Krispini pa sini Marciji Vibijaniji, staromi 8 lejt.

Te kamen je biu najdeni v Dugoj vesi pri Lendavi. Tak gvüšno vejmo, ka je za časa Rimlanov tam živela držina z očom Vibenusom, mamó Marcijo Krispino pa sinom Marcijom Vibijanijom. Vsi tej trge lidge iz davni časov so na toj steli vösklesani. Lejvo je mati in žena, v rokej drži djabko, na pravoj strani je oča in mauž, zmejs med njima je sin. Kak so oblečeni pa počesani, dosta guči od mode v časi njihovoga žitka. Tak arheologi vejo prajti, ka se je od moža frizura nosila v časi cesarov **Trajana** pa **Hadrijana**. Gvant, ka ga nosi držina, se je noso v časi tej cesarov skur v cejloj **Panoniji**. Zvün držine je vösklesano eške dosta drugoga, kak delfini, lejvi pa ništerni bogovi iz antike. Tou pa nam guči, kak velki je biu rimski imperij, vej smo pa dun nej meli v Panoniji delfinov pa lejevov.

Miki Roš

VAŠKI DEN V ANDOVCI

20. avgusta je svetek bijo v Andovci, pa nejsamo zato, ka državni svetek mamu te den na Vogrskom, liki zato, ka smo vaški den meli. Zdaj je že deset lejt tauma, ka smo prvi vaški den organizirali pa nej bilau tašo leto, ka bi vöostano. Če pa bole poglednamo, te

Sveto mešo sta služila gospauda Zoltán Németh pa Ferenc Merkli

nej samo edna prireditev bila, liki obletnica tö.

Že eden keden naprej smo se kreda steli dejvati, dapa kak tau šagau ma biti, na zadnji čas je ostalo skur vse. Najbola smo pa zato tazaostali, ka je cejli keden dež üšo. Tak vsakši tau pravo, ka s tauga vaškoga dneva nika nede, zato ka ga dež tazapere. »Mi smo se že k tauma vcujzeli,« sam jim pravo. »Nej bilau tašoga vaškoga dneva, ka bi nej dež üšo.«

Redno delo se je četrtek pa petak delalo, dočas se je samo organiziralo. Petek popodneva smo že malo silo meli. Vaščani so plac redli, dja sam se pa s kulturnimi skupinami pogučavo, gda naj

pridejo, kak do mele nastop. Dapa vrag je eške samo potejm vdaru. Tak je bilau, ka de se za mesau pa küjanje lovsko društvo »Tromejnik« brigalo. Mesau so pripelali, samo küjara nej bilau, zato ka je nikam na izlet odišo. Petek popodneva smo eške nej

pridejo, kak do mele nastop. Dapa vrag je eške samo potejm vdaru. Tak je bilau, ka de se za mesau pa küjanje lovsko društvo »Tromejnik« brigalo. Mesau so pripelali, samo küjara nej bilau, zato ka je nikam na izlet odišo. Petek popodneva smo eške nej

pridejo, kak do mele nastop. Dapa vrag je eške samo potejm vdaru. Tak je bilau, ka de se za mesau pa küjanje lovsko društvo »Tromejnik« brigalo. Mesau so pripelali, samo küjara nej bilau, zato ka je nikam na izlet odišo. Petek popodneva smo eške nej

pridejo, kak do mele nastop. Dapa vrag je eške samo potejm vdaru. Tak je bilau, ka de se za mesau pa küjanje lovsko društvo »Tromejnik« brigalo. Mesau so pripelali, samo küjara nej bilau, zato ka je nikam na izlet odišo. Petek popodneva smo eške nej

človek drügo ne more delati, dola si sede pa sipje posanco ali eške več šampanjca. Šegau sam emo prajti, ka pri organiziranji samo pulonja trbej tanapravi, drüga polovica se sama od sebe tanapravi. Do tejsa mau sam vsigdar vörvo v tau, dapa te se je tak vidlo, ka vse prauti nas dela. Dapa zato sam volo vcejlak nej zgübo. Zato ka se Ciganji tö te veselijo, gda najbola dež dé. Vejo, ka de potistim sonce sija. Na, tak sam bijo dja tö s tejm vaškim dnevom. »Zdaj že samo baukše leko pride,« sam mislo.

Pa tak je bilau. Gyöngyi Bajzek pa Klara Fodor sta sprajle enga küjara, Lacina Gyečeka (Filaksa) z Gorenjoga Senika. Dja sam pa gorapauzvo Lacina Nemeša, predsednika Slovenske samouprave v Sakalauvci, v Izoli (zato ka je ranč tam bijo na izleti) pa sam sproso sakalauvske stole, stolice. Te smo že polovico meli. Drügo polovico smo pa iz Slovenske vesi sprosil. Baugi hvala, ka so goranjšli mobilni telefon, zato ka je Erika Köleš Kiss, članica Slovenske samouprave v Monoštru, tö na pikniki ali na izleti bila. Prejk telefona smo go leko sprosil stole pa stolice. Te čas je že naš küjar Filaks čako namé. Nejsam dosti zamüdo, gda sam stano pri njij, samo paurügo vöro. Dapa kak sam ga zdaj že spozno, on tö taše nature mora biti kak dja. Gda sva v Fezoni vküppokipüvala, ka de k obedi trbelo, te sva šla v Lipo na teras pa sva spila edno pivo. Gda sva s tejm zgutauvila, potejm

sva se pelala vö v Andovce kreda dejvat mesau. Dočas sva se v ves pripelala, po telefoni je že dola bilau zgučano, kak se stolice pa stoli vözvozijo. Leko povejmo, ka večer v ausmoj vöri je že znauva vse na capaši bilau.

Drügi den je pa že vse tak šlau, kak če bi namazano bilau. Zvün tistoga krüja, steroga so popi svečali. Nikak se je med drüge krüje zmejšo, ka so za obed bili pripravleni, pa so ga tö vküpzrezali. Tak ka je pred mešov eške biu menkši pobejg, dapa potis-

Ljudski godci iz Černelavec

tim že vse vreda bilau. Program se je v dve vöri začno z mešov na prostem. Mešüvala sta dva župnika, Zoltán Németh pa Ferenc Merkli. Na konci meše sta blagoslovila nauvi krüj. Potejm se je začno kulturni program. Nastopile so števanovske ljudske pevke, büdinske ljudske pevke pa ljudski godci iz Černelavec. Po kulturnom programu se je začelo športno srečanje. V malom

nogometi so se brsali Števanovčarge, Andovčarge in edna mešana ekipa. Kak tau tašoga reda mora biti, Andovčani so zmagali. Večer na veselici so eške tisti tö plesali, šteri so šantavi bili. Zato ka za dobro volau sta se brigala dva Djaužina iz Doleneč.

Na konci se moram zahvaliti küjari Filaksi, steroga smo v slejdnjom minuti prosili, naj nas nikak rejši z naše velke nevolé pa se je on vzejo za tau, ka pride pa nas vöpomore. Taši dober obed je sküjo, ka smo ga nej zanduleli

hvaliti. Rad bi se eške zahvalo dvöma župnikoma za mešo, kantori Röfcinomi Jenaki, vsejm skupinam za nastop pa vsejm Andovčanom, ka so pomagali.

K. Holec

NIKA ZA SMEJ

Psauvje pa njigvi gazdange

Peter ma ednoga psa pa se tak štima z njim, ka je tau nej za povedati. Ranč tak rad ma pise Imre tö, on se tö napona samo s svojim foksinom vali. Etognauk sta pa tejsa dva gazdana vküp prišla, pa od koj bi pa gučala, samo od njigvi najčednejši psauv. Peter etak pravi: »Moj daksli novine šte.«

Imre pa na tau etak odgovori: »Vejm.«

Peter pa: »Pa sto ti je pa tau pravo?«

Imre pa: »Moj foksi.«

No, tak smo

Šanji je etognauk v Somboteli bio. Istina, ka je nej daleč bio od pajnaufa, dapa peški bi več nej zaodo tisti cug, s sterim se je sto domau pelati. Etak pa na pauti dozzamajutne eden taksi pa sta šec-pec že na pajnaufi, gda šofer etak pravi: »Jaj, gospaud, moram vözračunati, ka ste dužni, zatok ka sam taksina vöro pozabo nut zakapčniti.«

Of pa etak pravi: »A, tau je nej nevola, če rejsan ne vejte, ka naj plačam, vejte, ge sam pa pozabo pejnaze s seov prinesti.«

Kejp

Vrajži Robi je etognauk nut üšo v edno bauto, gde lepe kejpe odavajo pa je etak pravo bautoši: »Gospaud, ge bi takšen kejp rad küpo, na sterom je gor prvi človeški par Adam pa Eva.

Trgauvec zdaj etak pravi: »Kakšoga? Takšoga, gda sta eške nej v grej spadnila ali pa takšoga, gda sta že po greji.« Robi pa etak: »Ednoga nej. Takšoga bi rad, gda sta med grejom.«

Pila

Mali zavec sedi v gaušči pa z edno velko pilov si nojete brüsi. Mimo dé lisica pa ga pita: »Ka pa delaš, mali zavec?« »Vö si napilim nojete pa če pride lev (oroszlán), ga razčesnem.«

Hu, lisica se zboji od zavca pa leti nut v gauščo. Zdaj pa vuk dé mimo maloga zavca pa ga pita: »Ka delaš, mali zavec?«

»Vö si ospičim nojete pa če skrajek k meni pride lev, ga razčejšem.«

»Jezuš, te zavec je pa cejlak divji grato,« pravi vuk pa leti nut v gauščo. Nej dugo tam mimo de medved pa pita maloga zavca, ka dela.

On pa: »Spičim si nojete pa če lev es pride, ga razčejšem.«

Z velkim mrdjavnjavnjom se preblüžava lev pa etak pita maloga zavca: »Ka pa delaš, mali zavec?«

»Vejš, dragi lev, manikiram si nojete pa med tejm norijo lobočem.«

I.B.

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.
p.p. 77,
tel.: 94/380-767
e-mail:

porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

EUROTRADE
PRINT d.o.o.
Lendavska 1
9000 Murska Sobota
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.